

Goede tijden slechte tijden

Op de 2^e zondag van de advent

komen we altijd Johannes de Doper tegen in het evangelie. Johannes de Doper neemt geen blad voor de mond en zegt luid en duidelijk waar het op staat. Of er naar hem geluisterd werd of niet, hij liet zich door niets of niemand tegenhouden. Maar laten we eens kijken naar de tijd van Johannes zelf. De eerste zin van het Markus-evangelie geeft precies aan wanneer dat was: in het 15e regeringsjaar van keizer Tiberius. Wie was deze Tiberius? Ik zal het u vertellen. Zijn ouders waren vooraanstaande mensen, die op een gegeven moment scheidden zodat zijn moeder kon trouwen met de keizer: Caesar Augustus. Tiberius kon het niet vinden met zijn stiefvader, die hem overigens liet verbannen. Ver weg in ballingschap trouwde hij, en sloot later weer vrede met zijn stiefvader, de grote Caesar. Hij werd verliefd op de dochter van Caesar (Julia), dus ging hij scheiden van zijn vrouw. Maar Julia (zijn nieuwe vrouw dus) rommelde nogal wat aan, en daarom deed Tiberius haar in de ban. Ondertussen was er nog geen troonopvolger, want het huwelijk had alleen maar dochters voortgebracht. Caesar adopteerde vervolgens Tiberius als zijn zoon, zodat hij de nieuwe keizer zou kunnen worden.

Over deze Tiberius heeft Markus het dus.

Kunt u het nog volgen? Met zo'n scenario zou Goede Tijden Slechte Tijden jaren vooruit kunnen. Vooral als je weet dat de overige hoofdrolspelers Pilatus, Herodes,

Annas en Kajafas zijn. En dat het vooral draait om machtsstrijd, intrige, lastercampagnes, hypocrisie en verraad, en dat allemaal in een tijd van oorlog, terreur, economische instabiliteit, oppervlakkige geloofsbeleving en moreel verval. Kortom: het is net als bij ons vandaag!

Wat ik maar wil zeggen is dat Johannes de Doper optrad en preekte in de echte wereld in een echte tijd. In die tijd is Jezus geboren, in een land en een tijd die, wat veel dingen betreft, veel op de onze lijkt. En toch, als wij ons voorbereiden op Kerstmis, doen we dat op een manier alsof het helemaal niets met onze wereld te maken heeft. Alsof het geboorteverhaal van Jezus plaatsvindt in een sprookjeskoninkrijk – zoiets als de Notenkrakerssuite – bestaande uit knipperende lichtjes, grote cadeaus en een gezellige, warme kerstsfeer.

2000 jaar geleden verkondigde Johannes de Doper dit aan de inwoners van Jeruzalem en Judea, in het regeringsjaar van keizer Tiberius en landvoogd Pontius Pilatus. In 2014 roept hij het tegen de inwoners van het bisdom Den Bosch, in het regeringsjaar van Mark Rutte, minister president van Nederland, en Wim van de Donk, Commissaris van de Koning van Brabant, als Antoon Hurkmans bisschop is en Willem-Alexander koning is. Johannes roept tegen de parochianen van Brabant en Gelderland: bereid de weg voor de Heer, maak zijn paden recht. Sommige dingen kun-

nen en moeten anders. Wie het op 6 december ook roept, is de H. Nicolaas. Sint Nicolaas heeft veel goeds gedaan. Hij deed dat allemaal omwille van het Kind in de kribbe, het kerstkind, Jezus, Gods Zoon. Dat vond hij toch echt het belangrijkste.

Johannes roept in de woestijn, de plaats waar wilde dieren zijn: 'wat wil je van mij leren?'. Zo vraagt hij ons, in deze tijd, ben jij, als mens, God toegewijd, wil jij je echt bekeren?

Want na mij komt, die sterker is, dat zegt Johannes, en gewis, dit kwam hij ons vertellen: 'Die sterke is Gods eigen Zoon, Hij heeft voor ons een hemels loon,

Hij komt om te herstellen'. Hij komt, we denken aan de Sint, hij komt, maar wie opnieuw begint, die denkt een stapje verder. Die denkt al aan Gods Koninkrijk, die houdt je wakker, die zegt: 'kijk', daar komt de Goede Herder.

Kom, ga vast mee naar Bethlehem, ga mee, op weg, ga mee naar Hem, die in jouw hart wil wonen. Ga mee en laat de wereld los, ga met de ezel en de os, ga mee, want Hij zal komen.

+Rob Mutsaerts
Hulpbisschop van
's-Hertogenbosch

Advent, wel of geen boetetijd?

Zoals Pasen de veertigdagentijd als voorbereidingstijd heeft, zo heeft Kerstmis de advent als voorbereidingstijd. In beide perioden is de liturgische kleur paars, wordt er in de liturgie geen Gloria gezongen en werd er eeuwenlang een ‘vasten’ opgelegd. Is de advent daarmee een boetetijd? De historische ontwikkeling van de advent laat zien dat deze vraag billijk is en geeft een antwoord dat ons vieren en beleven van de advent kan verdiepen.

Het oudste getuigenis over de advent is de vastenregeling van bisschop Perpetuus van Tours (Milaan, late vijfde eeuw). Vanaf 11 november, het feest van Martinus, tot Kerstmis moest men driemaal per week vasten. Dit gebruik gaat terug op een oorspronkelijke ‘veertigdaagse vasten’ van de heilige Martinus (316-397), die duurde van 11 november tot Epifanie, 56 dagen of 8 weken. Omdat men niet vastte op zondag en op zaterdag waren dit precies veertig vastendagen.

Als het over de adventsliturgie gaat, vinden we in Rome de eerste zichtbare sporen in de zesde eeuw. Niet zozeer de verwachting van de parousie (=wederkomst van Christus in de toekomst), maar de menswording van Christus en de voorbereiding van zijn liturgische viering is de inhoud van de advent. De menswording als historisch gebeuren is immers het begin van onze verlossing en waarborgt haar voltooiing bij de wederkomst van Christus. Andere deelkerken, vooral Gallië, benadrukten echter vooral de eschatologische gerichtheid van de advent. Dit gebeurde

vooral onder invloed van Ierse missionarissen. Zij legden het accent op de Heer, die wederkeert als rechter, en op de boete met het oog op het eindoordeel. Zo maakten de monniken in hun boetepreken de advent tot een boetetijd. In de Gallikaanse liturgie kwam men daarom tot het weglaten van het Gloria, het Alleluia en het Te Deum (in het koorgebed) en tot het gebruik van paarse gewaden.

Dit boetekarakter kwam van Gallië naar Rome. Toch zag en ziet Rome de advent niet allereerst als een boetetijd. Men heeft er o.a. het Alleluia nooit weggelaten. En bij het weglaten van het Gloria wordt als motivatie gegeven dat de zang van de engelen met Kerstmis weer als iets nieuws moet kunnen klinken. Ook het vasten is sedert de codex van 1917-1918 niet langer opgelegd.

De huidige algemene richtlijnen aangaande het liturgisch jaar doen een wezenlijke uitspraak over de betekenis van de advent en geven enkele aanwijzingen voor zijn liturgische viering: “De adventstijd heeft een dubbele betekenis: het is een tijd van voorbereiding op de viering van Kerstmis waarop de eerste komst van Gods Zoon onder de mensen wordt herdacht, en tevens is het de tijd waarin door deze herdenking de aandacht wordt gericht op de verwachting van de tweede komst van Christus op het einde der tijden. Om deze twee redenen kan men de adventstijd beschouwen als een tijd van vrome en blijde verwachting.” De grondtoon van de Romeinse liturgiegeschiedenis is hiermee aangehouden. De advent is geen boetetijd die voorbereid op de rechtspraak van de Heer die

wederkeert, maar een vierend gedenken van de menswording en van daaruit een vreugdevolle verwachting van hoop op de parousie. De jezuiet W. Croce bevestigt dit als volgt: “Heilsgebeurtenissen worden in de liturgie slechts gevierd in zoverre ze historische werkelijkheid zijn. Zo kunnen we wel degelijke de geboorte vieren van Jezus Christus, zijn dood en verrijzenis, ook zijn werken in de Kerk als met Pinksteren en zoals het zich uitte in het leven van iedere heilige; maar zijn komen in de toekomst om te oordelen en de Kerk uiteindelijk te verlossen, kunnen wij niet gedenken in een liturgische viering. Dit komen is nog niet vervuld, we kunnen het slechts verwachten.”

Diocesane commissie liturgie

Korte cursus ‘volksgeloof, liturgie en evangelisatie

“Het volksgeloof moet een plaats hebben in de nieuwe evangelisatie”, schreef kardinaal Mauro Piacenza, de prefect van de Congregatie voor de Clerus in 2011, “en het moet niet onderdoen voor de meer rationale benadering

van het geloof'. Vorig jaar haakte Mgr. Jozef de Kesel hierop in toen hij sprak over Kerk-zijn in deze tijd en de pastorale kansen die de bedevaarten bieden. Door serieus aandacht te schenken aan de vele uitingen van volksgeloof in onze gesecculariseerde samenleving, krijgen we de kans om op weg te gaan met gelovigen die soms buiten of aan de rand van de Kerk leven. Of het nu een kaarsje bij Maria is, een bloemetje op het graf van een dierbare, een rozenkrans aan de achteruitkijk-spiegel, een bedevaart naar Lourdes of de lange weg naar Santiago de Compostella ... stuk voor stuk zijn het kansen om mensen te helpen God te ontmoeten, de weg naar de parochie (terug) te vinden of de band met de geloofsgemeenschap te versterken. In de korte cursus 'Kracht en bloei van de volksdevotie' staan we stil bij de waarde van volksvroomheid, zoeken we naar de harmonie tussen volksvroomheid en liturgie, bekijken we de voornaamste praktijken en uitingen van volksgeloof met het oog op pastorale mogelijkheden.

Wanneer: vijf donderdagavonden in januari-februari 2015. Waar: Geldrop. Aanmelden of meer informatie, e-mail: vormingscentrum@bisdomdenbosch.nl of tel. 073-5232045.

Jubileum

50 jaar priester

19 december

Zeereerwaarde heer **dr. J.G. Aarts scj**, pastor H. Maria en H. Johannes Evangelist te 's-Hertogenbosch (Weth. Noppenlaan 78, 5243 XN Rosmalen)

Benoemingen en ontslagen

de hoogerwaarde heer **C.J.A. Bertens** te Bladel: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **A.H.P. Brouwers** te Best: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **J.M.M. van de Laar**: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **drs. C. Mennen** te Oss: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **drs. H.G.T.J. Miltenburg** te Tilburg: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **mr. drs. J.G.N.M. van Rossem** te 's-Hertogenbosch: per 1 december 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de hoogerwaarde heer **L.J.M. Spijkers** te Oirschot: per 1 de-

cember 2014 herbenoeming tot lid van het Kathedraal Kapittel

de zeereerwaarde heer **J.F.M. van Doorn** te Veldhoven: per 1 januari 2015 eervol ontslag als medepastor van de Parochie Christus Koning te Veldhoven

Agenda december

- 1 - 6** retraiteweek (Clairvaux)
- 7** H. Mis Tilburg (Heuvel)
- 9** bisschoppenconferentie
- 11** 10.00 uur stafvergadering; priestererraad;
- 12** bezoek Abdij Koningshoeven i.v.m. bezinningsdagen Jong Bisdom Den Bosch
- 14** volkskerstzang kathedraal
- 15** van Lanschot kerstconcert kathedraal kersttoespraak stafvergadering; adventsviering bisdompersoneel
- 18** adventsviering Katholiek Nieuwsblad
- 19** Nachtmissen Someren-Heide en Someren (dorp)
- 24** hoogfeest van Kerstmis kathedraal
- 25** H. Mis studentenparochie Maranatha Tilburg
- 27**

Kick-off 2015

Voor we het weten, is het 31 december 2014 en gaan we op weg naar het nieuwe jaar! Een nieuw jaar dat we samen met tieners (12-15) en jongeren (16-30) feestelijk in willen luiden met een Kick-off 2015 op zondag 11 januari. Die zondagmiddag komen we vanaf 13.30 uur bij elkaar in het Sint Janscentrum, Papenhulst 4 in Den Bosch, waar we samen beginnen met een champagnetoast. Daarna volgt een programma met workshops, optredens, samen vieren en natuurlijk samen eten om de dag feestelijk af te sluiten.

Op de Facebookpagina van Jong Bisdom Den Bosch vindt u meer informatie over het programma en de tijden. Je kunt je aanmelden vóór 4 januari bij het evenement op Facebook of door een mail te sturen naar jongeren@bisdomdenbosch.nl.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van **het bisdom van 's-Hertogenbosch**. *De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001328465)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres: Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20
E: info@bisdomdenbosch.nl
W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar

Opbouwwerker diaconaal tienerwerk

Op maandag 3 november 2014 is Ingrid van Zeeland gestart als opbouwwerker diaconaal tienerwerk. Zij zal aan de slag gaan met (diaconale) tiengroepen en het concept M25. Deze functie is mede mogelijk gemaakt door het SKAN-fonds. Zij stelt zich graag aan u voor:

Ik ben Ingrid van Zeeland – van Eindhoven, 25 jaar en wonend met mijn man in het mooie Drunen. Op mijn

zestiende kwam ik via de Wereldjongerendagen in contact met het Jongerenplatform van

Bisdom Breda. Ik raakte geïnspireerd door de wereld van kerk en jongeren

Ik heb jaren op vrijwillige basis meegeholpen bij het bedenken en uitvoeren van jongerenactiviteiten. Vanuit deze inspiratie ben ik theologie gaan studeren en ben ik in 2012 afgestudeerd voor de richting pastoraat.

Nadat ik zes maanden in Australië heb gewoond en in één jaar tijd mijn lesbevoegdheid heb gehaald, sta ik nu aan de vooravond van een mooie nieuwe uitdaging: opbouwwerker diaconaal tienerwerk.

Ik kijk er naar uit om vele mensen te mogen ontmoeten en samen te bouwen aan een Kerk die ook van waarde is voor jeugd & jongeren.

Gewoon over geloof

Mgr. Rob Mutsaerts, hulpbisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch heeft weer een nieuw boek geschreven, dit keer met de titel 'Gewoon over geloof'. De titel geeft prachtig de inhoud weer: ons mooie katholieke geloof uitgebreid uitgelegd

door de bisschop die ook wel bekend is van het boek 'Jezus kan niet voetballen'.

Het boek is voorzien van een voorwoord en inleidingen van Anton C. Zijdeveld, Frank Bosman en Paul Cliteur.

